

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

मानव्यशास्त्र विद्या शाखा (HUMANITIES)

बी. ए. : आवश्यक मराठी

B.A. Compulsary Marathi

अभ्यासक्रम (SYLLABUS)

बी. ए. प्रथम सत्र अभ्यासक्रम : आवश्यक मराठी

अभ्यास ग्रंथ – साहित्यरंग भाग १ (सत्र एक)

- गद्य विभाग :
१. पाखाला बाळक पांगुरवणे - म्हाइंभट
 २. शिक्षण - महात्मा फुले
 ३. तरुणांनो निर्भय बना, शूर बना! - स्वामी विवेकानंद
 ४. कोकराची कथा - अरविंद गोखले
 ५. नववर्षाच्या उदयाचलावर उद्योगाचे ध्वजारोपण - राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
- पद्य विभाग :
१. माय मराठी - मुकुंदराज
 २. ज्ञानेश्वरांचे अभंग (विराण्या) - (अ) घनु वाजे घुणुघुणा
- (आ) पैल तो गे काऊ कोंकताहे
 ३. दवाचे थेंब - केशवसुत
 ४. भंगू दे काठिण्य माझे - बा. सी. मर्ढेकर
 ५. चार शब्द - नारायण सुर्वे
- व्यावहारिक मराठी :
१. व्यावहारिक मराठी : स्वरूप आणि भूमिका
 २. भाषिक संवादव्यवहाराची मूलतत्त्वे

०००

बी. ए. दुसरे सत्र
(Semester II)

अभ्यासक्रम : आवश्यक मराठी

अभ्यास ग्रंथ – साहित्यरंग भाग १ (सत्र दोन)

गद्य विभाग :	१. भारतीय लोकशाहीचे भवितव्य	- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
	२. गाडगेबाबांनी शाळा दिली	- सीमा साखरे
	३. अजातशत्रू अटलजी	- शरदचंद्र पवार
	४. विवेकवाद	- डॉ. नरेंद्र दाभोळकर
	५. कृष्णविवर	- डॉ. जयंत नारळीकर
पद्य विभाग :	१. मृण्मयी	- इंदिरा संत
	२. उषःकाल होता होता	- सुरेश भट
	३. मेंढरं	- विठ्ठल वाघ
	४. पुन्हा एकदा	- यशवंत मनोहर
	५. आई, मारू नको	- उषाकिरण आत्राम
व्यावहारिक मराठी :	१. पत्रलेखन	
	२. सारांश लेखन	

○○○

बी. ए. तिसरे सत्र
(Semester III)

अभ्यासक्रम : आवश्यक मराठी

अभ्यास ग्रंथ – साहित्यरंग भाग २ (सत्र तीन)

गद्य विभाग :	१. हत्तीचा दृष्टांत (दृष्टांतपाठ)	- केशिराजबास
	२. वाचन	- गोपाळ गणेश आगरकर
	३. सर्प (कथा)	- जी. ए. कुलकर्णी
	४. आम्ही वानरांच्या फौजा (लघुनिबंध)	- श्रीनिवास कुळकर्णी
	५. नियतीच्या विक्राळ जबड्यात (मी वनवासी)	- सिंधुताई सपकाळ
पद्य विभाग :	१. दोन अभंग - १. पुण्य पर उपकार	- संत तुकाराम
	२. जे का रंजले गांजले	
	२. माझी माय सरसोती	- बहिणाबाई चौधरी
	३. या जगण्यावर शतदा प्रेम करावे	- मंगेश पाडगावकर
	४. उन्हउतरणी	- श्रीधर शनवारे
	५. यूनोत पाणी	- भुजंग मेश्राम
व्यावहारिक मराठी :	१. मुलाखतीचे तंत्र आणि लेखन प्रक्रिया	
	२. जाहिरातींची लेखनकौशल्ये (मुद्रित व दृकश्राव्य)	

०००

बी. ए. चौथे सत्र
(Semester IV)

अभ्यासक्रम : आवश्यक मराठी

अभ्यास ग्रंथ – साहित्यरंग भाग २ (सत्र चार)

- गद्य विभाग :
१. राजकर्तव्ये (आज्ञापत्र)	- रामचंद्रपंत अमात्य
२. स्वराज्य आणि सुराज्य	- लोकमान्य टिळक
३. मध्यान्ह	- कुसुमावती देशपांडे
४. अद्वैताचा साक्षात्कार	- साने गुरुजी
५. आधार	- वि. स. जोग
- पद्य विभाग :
१. अभंगवाणी (तीन अभंग)	१. पंढरीचे सुख नाही त्रिभुवनी	- संत चोखामेळा
	२. उपजले विटाळी	
	३. कोण तो सोवळा	
२. क्रांतीचा जयजयकार		- कुसुमाग्रज
३. सत्याच्या जातीला		- शरच्चंद्र मुक्तिबोध
४. रातझडीचा पाऊस		- ना. धों. महानोर
५. माझ्या कवितेची चव		- इंद्रजित भालेराव
- व्यावहारिक मराठी :
१. पटकथा व संवादलेखन	
२. स्मरणिका व इतर संपादनकार्य	

०००

बी. ए. पाचवे सत्र
(Semester V)

अभ्यासक्रम : आवश्यक मराठी

अभ्यास ग्रंथ – साहित्यरंग भाग ३ (सत्र पाच)

गद्य विभाग :	१. साहित्याचा महिमा	- विनोबा भावे	
	२. तवंग (कथा)	- वसंत वऱ्हाडपांडे	
	३. आनंदवन (समिधा : आत्मकथन अंश)	- साधना आमटे	
	४. अरण्यातील आत्मभान (ललितबंध)	- महेश एलकुंचवार	
	५. घरभरणी (दलित कथा)	- उर्मिला पवार	
पद्य विभाग :	१. संत नामदेवांची अभंगवाणी	१. अमृताहुनि गोड	- संत नामदेव
		२. भेटीलागी जीवा	
	२. घनश्याम सुंदरा	- होनाजी बाळा	
	३. एक प्रकारची प्रार्थना	- वसंत आबाजी डहाके	
	४. पाऊस	- ग्रेस	
	५. दुनियेची रीत	- सुधाकर गायधनी	
व्यावहारिक मराठी :	१. मुद्रित माध्यमांसाठी लेखन प्रकार व कौशल्ये		
	२. दृक्श्राव्य माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये		

○○○

बी. ए. सहावे सत्र
(Semester VI)

अभ्यासक्रम : आवश्यक मराठी

अभ्यास ग्रंथ – साहित्यरंग भाग ३ (सत्र सहा)

गद्य विभाग :	१. भक्तिपंथ व महाराष्ट्र संस्कृती	- प्रा. गं. बा. सरदार
	२. भारतीयत्वाची संकल्पना आणि मराठी साहित्य	- डॉ. सुधीर रसाळ
	३. भुताचा जन्म (कथा - विनोदी)	- द. मा. मिरासदार
	४. हिराबाई (व्यक्तिचित्र)	- पु. ल. देशपांडे
	५. सामना (एकांकिका)	- सतीश आळेकर

पद्य विभाग :	१. दोन भारुडे	१. विंचू	२. एडका	- संत एकनाथ
	२. श्रावणमासाचे गाणे			- बालकवी
	३. घन तमी शुक्र बघ राज्य करी			- भा. रा. तांबे
	४. वाटेवर काटे वेचित चाललो			- अनिल
	५. अजून वादळ उठले नाही			- ज्योती लांजेवार

व्यावहारिक मराठी :	१. भाषांतर आणि अनुवाद : स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये
	२. मराठी शुद्धलेखन आणि मुद्रितशोधन

○○○

प्रश्नपत्र रचना आणि गुणविभाजन

बी. ए. सत्र १ ते ६

आवश्यक मराठी

वेळ - ३ तास)

(एकूण गुण ८०

सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न क्र. १ : गद्य विभागावर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.

किंवा

गद्य विभागावर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.

(गुण १६)

प्रश्न क्र. २ : पद्य विभागावर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न

किंवा

पद्य विभागावर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न

(गुण १६)

प्रश्न क्र. ३ : लघुत्तरी ४ उपप्रश्नांचा एक गट (पर्यायासह)

(गद्य विभागावर २ व पद्य विभागावर २ प्रश्न प्रत्येकी)

(गुण १६)

प्रश्न क्र. ४ : लघुत्तरी ४ उपप्रश्नांचा एक गट (पर्यायासह)

(व्याव. मराठी प्रकरण १ वर २ आणि प्रकरण २ वर २ प्रश्न)

(गुण १६)

प्रश्न क्र. ५ : अतिलघुत्तरी आठ प्रश्न. (सर्व अनिवार्य)

(गद्य विभागावर ३, पद्य विभागावर ३ व व्याव. मराठी विभागावर २ प्रश्न)

(गुण १६)

गुणविभाजन

लेखी सत्रांत परीक्षा ८० गुण

अंतर्गत मूल्यमापन २० गुण

एकूण गुण १०० गुण

विषयवार विभाजन

गद्य विभाग ३० गुण

पद्य विभाग ३० गुण

व्यावहारिक विभाग २० गुण

एकूण गुण ८० गुण

०००

अंतर्गत मूल्यमापन
बी. ए. – मराठी आवश्यक
२० गुण : कृती विभाजन

१.	गृहपाठ	-	५ गुण
२.	लघू प्रकल्प	-	५ गुण
३.	गटचर्चा / परिसंवाद	-	५ गुण
४.	मौखिकी	-	५ गुण
एकूण			२० गुण